

॥ नमकम् ॥

॥ श्री रुद्रप्रश्नः ॥

॥ ॐ नमो भगवते रुद्राय ॥

ॐ नमस्ते रुद्र मन्यव उतोत इषवे नमः ।

नमस्ते अस्तु धन्वने बाहुभ्यामुत ते नमः ॥

या त इषुः शिवतमा शिवम् बभूव ते धनुः ।

शिवा शरव्या या तव तया नो रुद्र मृडय ॥

या ते रुद्र शिवा तनूरघोराऽपापकाशिनी ।

तया नस्तनुवा शन्तमया गिरिशन्ताभिचाकशीहि ॥

यामिषुं गिरिशंत हस्ते बिभर्ष्यस्तवे ।

शिवां गिरित्र तां कुरु मा हिंसीः पुरुषं जगत् ॥

शिवेन वचसा त्वा गिरिशाच्छावदामसि ।

यथा नः सर्वमिज्जगदयक्ष्मं सुमना असत् ॥

अध्यवोचदधिवक्ता प्रथमो दैव्यो भिषक् ।

अहींश्च सर्वाञ्जम्भयन्त्सर्वाश्च यातुधान्यः ॥

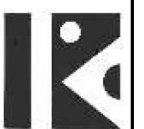
असौ यस्ताम्रो अरुण उत बभ्रुः सुमङ्गलः ।

ये चेमां रुद्रा अभितो दिक्षु श्रिताः सहस्रशोऽवैषां हेड ईमहे ॥

असौ योऽवसर्पति नीलग्रीवो विलोहितः ।

उतैनं गोपा अदृशन्नदृशन्नुदहार्यः ॥

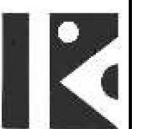
उतैनं विश्वा भूतानि स दृष्टो मृडयाति नः ।

नमो॑ अस्तु॑ नील॑ग्रीवाय॑ सहस्रा॑क्षाय॑ मी॒ढुषे॑ ॥
 अथो॑ ये अस्य॑ सत्वानोऽहं॑ तेभ्योऽकरन् नमः॑ ।
 प्रमुञ्च॑ धन्वनस्त्व-मुभयो॑रार्त्तियोज्याम् ॥
 याश्च॑ ते हस्त॑ इषवः॑ परा॑ ता भगवो॑ वप ।
 अवत॑त्य धनुस्तव॑ सहस्राक्ष॑ शतेषु॑धे ॥
 निशी॑र्य शल्यानां॑ मुखा॑ शिवो॑ नः सुमना॑ भव ।
 विज्यं॑ धनुः॑ कपर्दिनो॑ विशल्यो॑ बाणवा॑ उत ॥
 अने॑शन्नस्येषव॑ आभुरस्य॑ निषङ्ग॑थिः ।
 या ते॑ हेति॑र्मीढुष्टम॑ हस्ते॑ बभूव॑ ते धनुः॑ ॥
 तयाऽस्मान् विश्व॑तस्त्वमयक्ष्मया॑ परि॑बुज ।
 नमस्ते॑ अस्त्वायु॑धायाना॑तताय॑ धृष्ण॑वे ॥
 उभा॑भ्यामुत॑ ते नमो॑ बाहु॑भ्याम् तव॑ धन्वने॑ ।
 परि॑ ते धन्वनो॑ हेति॑रस्मान्वृ॑णक्तु॑ विश्व॑तः ॥
 अथो॑ य इषु॑धिस्तवारे॑ अस्मन्नि॑धेहि॑ तम् ।
 नमस्ते॑ अस्तु॑ भगवन्वि॑श्वेश्वराय॑ महा॑देवाय॑ त्रय॑म्बकाय॑
 त्रिपु॑रान्तकाय॑ त्रिका॑ग्निकालाय॑ काला॑ग्निरु॒द्राय॑
 नील॑कण्ठाय॑ मृत्युं॑जयाय॑ सर्वेश्व॑राय॑
 सदा॑शिवाय॑ श्रीमन्महा॑देवाय॑ नमः॑

॥१॥

नमो॑ हिर॑ण्यवा॒हवे॑ से॒नान्ये॑ दि॒शां च॑ पतये॑ नमो॑
 नमो॑ वृ॒क्षेभ्यो॑ हरि॑केशेभ्यः॑ पशू॑नां पतये॑ नमो॑

नमः॑ स॒स्पि॒ज्जरा॑य त्वि॒षी॒मते॑ प॒थी॒नां प॒तये॑ नमो
 नमो॑ ब॒भ्लु॒शाय॑ वि॒व्या॒धिनेऽ॒न्नानां॑ प॒तये॑ नमो
 नमो॑ ह॒रि॒केश्यो॑प॒वीति॑ने पु॒ष्टा॒णं प॒तये॑ नमो
 नमो॑ भ॒वस्य॑ हे॒त्यै ज॒गतां॑ प॒तये॑ नमो
 नमो॑ रु॒द्राया॑त॒तावि॑ने क्षे॒त्राणां॑ प॒तये॑ नमो
 नम॑ स्सू॒ताया॑ह॒न्त्या॒य व॒नानां॑ प॒तये॑ नमो
 नमो॑ रो॒हि॒ताय॑ स्थ॒पतये॑ वृ॒क्षा॒णं प॒तये॑ नमो
 नमो॑ म॒न्त्रि॒णे वा॒णिजा॑य क॒क्षा॒णं प॒तये॑ नमो
 नमो॑ भु॒वंतये॑ वा॒रि॒वस्कृ॑धा॒यौष॑धी॒नां प॒तये॑ नमो
 नम॑ उ॒च्चैर्घो॑षा॒याक्र॑न्द॒यते॑ प॒त्तीना॑म् प॒तये॑ नमो
 नमः॑ कृ॒त्स्न॒वी॒ताय॑ धा॒वते॑ स॒त्त्वनां॑ प॒तये॑ नमः

॥२॥

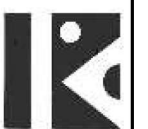
नमः॑ स॒ह॒मा॒नाय॑ नि॒व्या॒दिन॑ आ॒व्या॒धिनी॑नां प॒तये॑ नमो
 नमः॑ क॒कु॒भाय॑ नि॒षङ्गि॑णे स्ते॒नानां॑ प॒तये॑ नमो
 नमो॑ नि॒षङ्गि॑ण इ॒षुधि॑मते त॒स्करा॑णां प॒तये॑ नमो
 नमो॑ व॒ञ्चते॑ परि॒वञ्चते॑ स्ता॒यूनां॑ प॒तये॑ नमो
 नमो॑ नि॒चे॒रवे॑ परि॒चरा॑यार॒ण्यानां॑ प॒तये॑ नमो
 नमः॑ सृ॒का॒वि॒भ्यो जि॒घा॒स॒दभ्यो॑ मु॒ष्णतां॑ प॒तये॑ नमो
 नमो॑ऽसि॒म॒दभ्यो॑ न॒क्तं॒चर॑द्भ्यः प्र॒कृन्ता॑नां प॒तये॑ नमो
 नम॑ उ॒ष्णी॒षिने॑ गि॒रि॒चरा॑य कु॒लुञ्च॑ानां प॒तये॑ नमो
 नम॑ इ॒षुम॑द्भ्यो ध॒न्वा॒वि॒भ्यश्च॑ वो नमो

नम॑ आ॒तन्वा॒नेभ्य॑ प्रति॒दधाने॑भ्यश्च वो नमो
नम॑ आ॒यच्छ॑द्भ्यो वि॒सृज॑द्भ्यश्च वो नमो
नमोऽस्य॑द्भ्यो वि॒ध्यद्भ्य॑श्च वो नमो
नम॑ आ॒सीने॑भ्यः श॒याने॑भ्यश्च वो नमो
नमः॑ स्व॒पद्भ्यो॑ जाग्र॑द्भ्यश्च वो नमो
नम॑स्तिष्ठ॑द्भ्यो धा॒वद्भ्य॑श्च वो नमो
नमः॑ स॒भाभ्यः॑ स॒भाप॑तिभ्यश्च वो नमो
नमो॑ अ॒श्वेभ्योऽश्व॑पतिभ्यश्च वो नमः॑

॥३॥

नम॑ आ॒व्यधि॑नीभ्यो वि॒विध्य॑न्तीभ्यश्च वो नमो
नम॑ उ॒गणा॑भ्यस्तृ॒हती॑भ्यश्च वो नमो
नमो॑ गृ॒त्सेभ्यो॑ गृ॒त्सप॑तिभ्यश्च वो नमो
नमो॑ ब्रा॒तेभ्यो॑ ब्रा॒तप॑तिभ्यश्च वो नमो
नमो॑ ग॒णेभ्यो॑ ग॒णप॑तिभ्यश्च वो नमो
नमो॑ वि॒रूपे॑भ्यो वि॒श्वरूपे॑भ्यश्च वो नमो
नमो॑ म॒हद्भ्यः॑ , क्षु॒ल्लके॑भ्यश्च वो नमो
नमो॑ र॒थिभ्योऽर॑थेभ्यश्च वो नमो
नमो॑ र॒थेभ्यो॑ र॒थप॑तिभ्यश्च वो नमो
नमः॑ से॒नाभ्यः॑ से॒नानि॑भ्यश्च वो नमो
नमः॑ , क्ष॒त्तृभ्यः॑ सं॒ग्रही॑तृभ्यश्च वो नमो
नम॑स्तक्ष॑भ्यो र॒थका॑रेभ्यश्च वो नमो

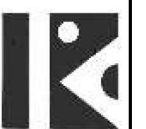

नमः॑ कु॒ला॒ले॒भ्यः॑ क॒र्मा॑ रे॒भ्यश्च॑ वो नमो
नमः॑ पु॒ञ्जि॒ष्टे॒भ्यो॑ नि॒षादे॒भ्यश्च॑ वो नमो
नमः॑ इ॒षु॒कृ॒द्भ्यो॑ ध॒न्व॒कृ॒द्भ्यश्च॑ वो नमो
नमो॑ मृ॒गायु॒भ्यः॑ श्व॒नि॒भ्यश्च॑ वो नमो
नमः॑ श्व॒भ्यः॑ श्व॒पति॒भ्यश्च॑ वो नमः॑

॥४॥

नमो॑ भ॒वाय॑ च रु॒द्राय॑ च
नमः॑ श॒र्वाय॑ च प॒शुप॑तये च
नमो॑ नी॒लग्री॒वाय॑ च शि॒ति॒क॒ण्ठाय॑ च
नमः॑ क॒पर्दि॑ने च व्यु॒त्त॒केशाय॑ च
नमः॑ स॒हस्रा॑क्षाय च श॒त॒ध॒न्व॒ने च
नमो॑ गि॒रि॒शाय॑ च शि॒पि॒वि॒ष्टाय॑ च
नमो॑ मी॒ढु॒ष्ट॒माय॑ चे॒षु॒मते॑ च
नमो॑ ह॒स्वाय॑ च वा॒मनाय॑ च
नमो॑ बृ॒हते॑ च व॒र्षी॒यसे॑ च
नमो॑ वृ॒द्धाय॑ च सं॒वृ॒द्ध॒ने च
नमो॑ अ॒ग्नि॒याय॑ च प्र॒थ॒माय॑ च
नमः॑ आ॒शवे॑ चा॒जि॒राय॑ च
नमः॑ शी॒घ्रि॒याय॑ च शी॒भ्याय॑ च
नमः॑ ऊ॒र्म्याय॑ चा॒व॒स्व॒न्याय॑ च
नमः॑ स्त्रो॒त॒स्याय॑ च द्वा॒प्याय॑ च

॥५॥

नमो॑ ज्येष्ठाय॑ च कनिष्ठाय॑ च
 नमः॑ पूर्वजाय॑ चापरजाय॑ च
 नमो॑ मध्यमाय॑ चापगल्भाय॑ च
 नमो॑ जघन्याय॑ च बुध्न्याय॑ च
 नमः॑ सोभ्याय॑ च प्रतिसर्याय॑ च
 नमो॑ याम्याय॑ च क्षेम्याय॑ च
 नम॑ उर्वर्याय॑ च खल्याय॑ च
 नमः॑ श्लोक्याय॑ चाऽवसान्याय॑ च
 नमो॑ वन्याय॑ च कक्ष्याय॑ च
 नमः॑ श्रवाय॑ च प्रतिश्रवाय॑ च
 नम॑ आशुषेणाय॑ चाशुरथाय॑ च
 नमः॑ शूराय॑ चावभिन्दते॑ च
 नमो॑ वर्मिणे॑ च वरूथिने॑ च
 नमो॑ बिल्मिने॑ च कवचिने॑ च
 नमः॑ श्रुताय॑ च श्रुतसेनाय॑ च

॥ ६ ॥

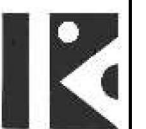
नमो॑ दुन्दुभ्याय॑ चाहनन्याय॑ च नमो॑ धृष्णवे॑ च प्रमृशाय॑ च
 नमो॑ दूताय॑ च प्रहिताय॑ च नमो॑ निषङ्गिणे॑ चेषुधिमते॑ च
 नमस्तीक्ष्णेषवे॑ चायुधिने॑ च नमः॑ स्वायुधाय॑ च सुधन्वने॑ च
 नमः॑ स्रुत्याय॑ च पथ्याय॑ च नमः॑ काट्याय॑ च नीप्याय॑ च
 नमः॑ सूद्याय॑ च सरस्याय॑ च नमो॑ नाद्याय॑ च वैशन्ताय॑ च

नमः कूप्याय चावट्याय च नमो वर्ष्याय चावर्ष्याय च
नमो मेघ्याय च विद्युत्याय च नम ईध्रियाय चातप्याय च
नमो वात्याय च रेष्मियाय च नमो वास्तव्याय च वास्तुपाय च ॥ ७ ॥

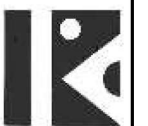
नमः सोमाय च रुद्राय च नमस्ताम्राय चारुणाय च
नमः शङ्गाय च पशुपतये च नम उग्राय च भीमाय च
नमो अग्रेवधाय च दूरेवधाय च
नमो हन्त्रे च हनीयसे च नमो वृक्षेभ्यो हरिकेशेभ्यो
नमस्ताराय नमश्शंभवे च मयोभवे च
नमः शंकराय च मयस्कराय च
नमः शिवाय च शिवतराय च
नमस्तीर्थ्याय च कूल्याय च
नमः पार्याय चावार्याय च
नमः प्रतरणाय चोत्तरणाय च
नम आतार्याय चालाद्याय च
नमः शष्प्याय च फेन्याय च
नमः सिकत्याय च प्रवाह्याय च ॥ ८ ॥

नम इरिण्याय च प्रपथ्याय च
नमः किंशिलाय च क्षयणाय च
नमः कपर्दिनै च पुलस्तये च
नमो गोष्ठ्याय च गृह्याय च

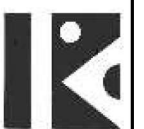

नमस्तल्प्याय च गेह्याय च
 नमः काट्याय च गह्वरेष्ठाय च
 नमो हृदय्याय च निवेष्ट्याय च
 नमः पांसव्याय च रजस्याय च
 नमः शुष्क्याय च हरित्याय च
 नमो लोप्याय चोलप्याय च
 नम ऊर्व्याय च सूर्म्याय च
 नमः पर्ण्याय च पर्णशद्याय च
 नमोऽपगुरमाणाय चाभिघ्नते च
 नम आखिखदते च प्रखिखदते च
 नमो वः किरिकेभ्यो देवानां हृदयेभ्यो नमो विक्षीणकेभ्यो
 नमो विचिन्वत्केभ्यो नम आनिर्हतेभ्यो नम आमीवत्केभ्यः ॥ ९ ॥

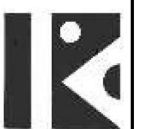
द्रापे अन्धसस्पते दरिद्रन्नीललोहित ।
 एषां पुरुषाणामेषां पशूनां मा भेर्माऽरो मो एषां किंचनाममत् ॥ १०.१ ॥
 या ते रुद्र शिवा तनूः शिवा विश्वाह भेषजी ।
 शिवा रुद्रस्य भेषजी तया नो मृड जीवसे ॥ १०.२ ॥
 इमां रुद्राय तवसे कपर्दिनै क्षयद्वीराय प्रभरामहे मतिम् । ।
 यथा नः शमसद्विपदे चतुष्पदे विश्वं पुष्टं ग्रामे अस्मिन्ननातुरम् ॥ १०.३ ॥
 मृडा नो रुद्रोत नो मयस्कृधि क्षयद्वीराय नमसा विधेम ते ।
 यच्छं च योश्च मनुरायजे पिता तदश्याम तव रुद्र प्रणीतौ ॥ १०.४ ॥

मा नो॑ महान्त॑मु॒त मा नो॑ अ॒र्भकं॑ मा न उ॒क्षन्त॑मु॒त मा न उ॒क्षित॑म् ।
 मा नो॑ऽव॒धीः पि॒तरं॑ मो॒त मा॒तरं॑ प्रि॒या मा न॑स्तनु॒वो रु॒द्र री॒रिषः॑ ॥ १०.५ ॥
 मा॒नस्तो॑के तन॒ये मा न॑ आ॒युषि॑ मा नो गो॒षु मा नो॑ अ॒श्वेषु॑ री॒रिषः॑ ।
 वी॒रान्मा नो॑ रु॒द्र भा॒मितो॑ऽव॒धी ह॑विष्मन्तो नम॒सा वि॒धेम ते॑ ॥ १०.६ ॥
 आ॒रात्ते॑ गो॒घ्न उ॒त पू॒रुष॑घ्ने क्षय॒द्वीरा॑य सु॒म्रम॑स्मे ते अस्तु ।
 र॒क्षा च नो॑ अ॒धि च दे॒व ब्रू॒ह्यधा॑ च नः शर्म॑ यच्छ॒ द्वि॒र्वाः ॥ १०.७ ॥
 स्तु॒हि श्रु॑तं ग॒र्तस॑दं यु॒वानं॑ मृ॒गन्न॑ भी॒मभ॑मु॒पह॑तुमु॒ग्रम् ।
 मृ॒डा ज॑रि॒त्रे रु॒द्र स्त॑वानो अ॒न्यन्ते॑ अ॒स्मन्नि॑वपन्तु से॒ना ॥ १०.८ ॥
 परि॒णो रु॒द्रस्य॑ हे॒तिर्वृ॑णक्तु परि त्वे॒षस्य॑ दु॒र्मति॑र॒घायोः॑ ।
 अ॒व स्थि॑रा म॒घव॑दू॒भ्यस्त॑नुष्व मी॒द्वस्तो॑काय तन॒याय॑ मृ॒डय॑ ॥ १०.९ ॥
 मी॒दुष्ट॑म शि॒वत॑म शि॒वो नः॑ सु॒मना॑ भव ।
 पर॑मे वृ॒क्ष आ॒युध॑न्नि॒धाय॑ कृ॒त्तिं व॑सान आ॒चर॑ पि॒नाकं॑ बि॒भ्रदा॑गहि ॥ १०.१० ॥
 वि॒किरि॑द् वि॒लोहि॑त नम॒स्ते अस्तु॑ भग॒वः ।
 या॒स्ते स॑हस्र॒ः हे॒तयो॑न्यम॒स्मन्नि॑वपन्तु ताः ॥ १०.११ ॥
 स॑हस्राणि स॒हस्र॑धा बा॒हुवो॑स्तव हे॒तयः॑ ।
 ता॒सामी॑शानो भग॒वः प॑रा॒चीना॑ मु॒खा कृ॑धि ॥ १०.१२ ॥
 स॑हस्राणि स॒हस्र॑शो ये रु॒द्रा अ॒धि भू॑म्याम् ।
 तेषा॑ः स॒हस्र॑योजनेऽव॒धन्वा॑नि तन्म॒सि ॥ ११.१ ॥
 अ॒स्मिन् म॑ह॒त्यण॑विऽन्त॒रिक्षे॑ भवा अ॒धि ॥ ११.२ ॥
 नी॒लग्री॑वाः शि॒तिक॑ण्ठाः श॒र्वा अ॒धः , क्ष॑माच॒राः ॥ ११.३ ॥

नी॒लग्री॒वाः शि॒तिक॒ण्ठा दि॒वꣳ रु॒द्रा उ॒पश्रि॒ताः	॥ ११.४ ॥
ये वृ॒क्षे॒षु स॒स्पिंज॒रा नी॒लग्री॒वा वि॒लोहि॒ताः	॥ ११.५ ॥
ये भू॒ताना॑मधि॒पत॒यो वि॒शिखा॑सः क॒पर्दि॑नः	॥ ११.६ ॥
ये अ॒न्ने॒षु वि॒विध्य॑न्ति पा॒त्रेषु॑ पि॒बतो॑ ज॒नान्	॥ ११.७ ॥
ये प॒थां प॒थिर॑क्षय॒ ऐल॑वृ॒दा य॒व्युधः॑	॥ ११.८ ॥
ये ती॒र्थानि॑ प्र॒चर॑न्ति सृ॒काव॑न्तो निष॒ङ्गिणः॑	॥ ११.९ ॥
य ए॒ताव॑न्तश्च भू॒याꣳस॑श्च दि॒शो रु॒द्रा वि॒तस्थि॑रे	
तेषाꣳ स॒हस्र॑भ॒योज॑नेऽव॒धन्वा॑नि त॒न्मसि॑	॥ ११.१० ॥
नमो॑ रु॒द्रेभ्यो॑ ये पृ॒थिव्यां॑ ये॒न्तरि॑क्षे ये दि॒वि येषा॑मन्नं वा॒तो	
वर्ष॑मिष॒वस्ते॒भ्यो द॑श प्रा॒चीर्द॑श दक्षि॒णा द॑श प्र॒तीची॑र्द॒शोदी॑ची	
दर्शो॑र्ध्वास्ते॒भ्यो नम॑स्ते नो मृ॒डय॑न्तु ते यं द्वि॒ष्मो यश्च॑ नो	
द्वेष्टि॑ तं वो ज॒म्भे द॑धामि	॥ ११.११ ॥
त्रयं॑बकं य॒जाम॑हे सु॒गन्धिं॑ पु॒ष्टि॒वर्ध॑नम् ।	
उ॒र्वा॒रु॒कमि॑व ब॒न्धना॑न्मृ॒त्यो-मु॒क्षीय॑ माऽमृ॒तात्	॥ १ ॥
यो रु॒द्रो अ॒ग्नौ यो॑ अ॒प्सु य ओष॑धीषु	
यो रु॒द्रो वि॒श्वा भु॒वनाऽऽवि॑वेश तस्मै॑ रु॒द्राय॑ नमो॑ अस्तु	॥ २ ॥
तमु॒ष्टुहि॑ यः स्वि॒षुः सु॒धन्वा॑ यो वि॒श्वस्य॑ क्षयति भेष॒जस्य॑ ।	
यक्ष॑वामहे सौम॒नसा॑य रु॒द्रं नभो॑भिर्दे॒वम॑सुरं दु॒वस्य॑	॥ ३ ॥
अयं॑ मे ह॒स्तो भ॑गवानयं मे भ॒गव॑त्तरः ।	
अयं॑ मे वि॒श्वभे॑षजोऽयꣳ शि॒वाभि॑मर्शनः	॥ ४ ॥

ये ते सहस्रमयुतं पाशा मृत्यो मर्त्याय हन्तवे ।

तान् यज्ञस्य मायया सर्वानव यजामहे । मृत्यवे स्वाहा मृत्यवे स्वाहा ॥ ५ ॥

ओं नमो भगवते रुद्राय विष्णवे मृत्युर्मे पाहि ।

प्राणानां ग्रन्थिरसि रुद्रो मा विशान्तकः । तेनान्नेनाप्यायस्व ॥ ६ ॥

नमो रुद्राय विष्णवे मृत्युर्मे पाहि ।

॥ ओं शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥